

Avvaktar även i Guatemala

Regeringen i Guatemala stängde gruva på grund av allvarliga missförhållanden. Trots det behåller AP-foderna aktier för 242 miljoner i gruvbolaget.

Text: Maria Wallin | [Prenumerera](#) | Artikel i [SocialPolitik nr 3 2010](#)

Brunnar som sinar, ökad nivå av tungmetaller, allvarliga hudsjukdomar och anonyma dödshot mot flera som organiserat sig mot gruvan. Det är några av de problem som flera miljö- och människorättsorganisationer beskriver från en guldgruva i Guatemala.

Det är det kanadensiska bolaget Goldcorp som driver gruvan. I Goldcorp äger svenska AP-foderna aktier värda 242 miljoner – samtidigt som AP-foderna ska ta social och miljömässig hänsyn när de placerar svenska pensionspengar.

– Vi är medvetna om problematiken, säger Johan Magnusson, vd för första AP-fonden, i Ekots granskning i sommar (2010).

– Vi har genom etikrådets försorg adresserat den, vi har den under bevakning. Vi har varit i gruvan på besök och det pågår en särskild utredning. Och när den här utredningen är klar, först då kan vi bestämma oss för hur vi vill agera.

Men det var redan i februari 2009 som en representant från AP-fondernas etikråd besökte gruvan och enligt rådets årsrapport stod det klart att allvarliga risker förelåg för ökade spänningar och kränkningar av mänskliga rättigheter. Man påbörjade därför den utvärderingsprocess som fortfarande inte är klar. Kristina Hillehöy från AP-fondernas etikråd förklarar i Ekot i juni:

– Vi följer de rapporter som kommer till oss. Men det är jättesvårt att verifiera det som olika frivilligorganisationer, lokalbefolkning, myndigheter och

bolaget säger. Alla säger olika saker, menar Kristina Hilleshøy.

Den katolske biskopen i området, Alvaro Ramazzini, är upprörd över att ingenting händer samtidigt som situationen runt gruvan blir allt allvarligare.

– AP-fonderna borde dra tillbaka sin investering i gruvan, säger Alvaro Ramazzini till Ekot. Han tycker att det är motsägelsefullt att svenska pensioner investeras i en verksamhet som enligt honom uppenbarligen bryter mot mänskliga rättigheter, samtidigt som Sverige är en viktig biståndsgivare.

Redan i våras stod Guatemalas regering under starkt tryck från internationella organisationer, som FN och den mellanstatliga kommissionen för de mänskliga rättigheterna i Nord- och Sydamerika, CDHI. Till slut valde regeringen att ta konflikten med gruvan och beslutade att stänga den i mellan tre och fyra månader för att utreda anklagelserna. Det är ett tufft beslut i ett land där de multinationella företagen ofta härjar obehindrat, kommenterar Ekot.

Pontus Rosenberg, ansvarig för utvecklingsfrågor på svenska ambassaden i Guatemala tycker att AP-fondernas investering är problematisk.

– För det mayafolk som bor i området så är marken helig och det är inte alltid sådant som staten Guatemala respekterar. Så det finns en målkonflikt, man vill bekämpa fattigdom och samtidigt vill man investera pensionspengar i multinationella företag, säger Pontus Rosenberg till Ekot.

Hans de Geer, professor i företagsetik menar att det tar alldeles för lång tid för AP-fonderna att komma fram till ett beslut. Antingen är man kvar som ägare och försöker påverka företaget på något sätt. Eller också sälja man sina aktier.

– Att avväga vilken strategi man ska ha i det här fallet ska inte ta ett år att bestämma, anser Hans de Geer i Ekot.

Källa: sverigesradio.se/nyheter